

**Pasarét, 2012. október 25.
(csütörtök)**

Horváth Géza

ISTEN DICSÓÍTÉSE

Alapige: 1Sámuel 2,1-11

Akkor így imádkozott Anna: Örvendez szívem az Úrban, visszaadta erőmet az Úr. Felnyílt a szám ellenségeim ellen, mert örülhetek szabaddításodnak. Nincs olyan szent, mint az Úr, rajtad kívül senki sincsen, nincs olyan köszikla, mint a mi Istenünk.

Ne beszéljeteK oly sokat, büszkén, gőgösen, ne hagyja el szátokat kérkedő szó! Hiszen mindentudó Isten az Úr, és a tetteket Ő méri le. A hősök íja összetörnek, de az elesettek erőt öveznek fel. A jóllakottak elszegődnek kenyérért, de akik éheztek, folyton ünnepelnek. Hetet szül, aki meddő volt, és gyászol, akinek sok fia volt.

Az Úr megöl, és megelevenít, sírba visz, és felhoz onnét. Az Úr tesz szegénnyé és gazdaggá, megaláz és felmagasztal. Fölemeli a porból a szűkölködőt, és kiemeli a szemétből a szegényt, leülteti az előkelőkkel együtt, és főhelyet juttat neki. Mert az Úréi a föld oszlopai, rájuk helyezte a földkerekséget. Híveinek lábát megőrzi, de a bűnösök a sötétben vesznek el. Senkit sem tesz hőssé a maga ereje. Összetörnek, akik az Úrral szállnak perbe, mennydörög ellenük az égben. Megítéli az Úr az egész földet, de királyát megerősíti, felkentjének hatalmat ad.

Imádkozzunk!

Jó volt énekelve imádkozni ezt az éneket, örökkévaló Urunk. Átélni a valamikori énekíró gondolatait, és magunkévá tenni, hogy mi is valljuk, kérjük, és mi is ugyanezt tesszük, amit ő tett: hálával áldozunk neked, dicsőítünk és magasztalunk téged.

Közben kérjük, hogy mivel te általjársz mindent, bennünket is járjon át a te végtelen kegyelmednek az árja. Átjár bennünket a világ zaja egész nap, egész héten. Elfáradunk és megcsüggedünk, ellankadunk.

Köszönjük, hogy most a te erőteredbe, a templomba jöhettünk. Köszönjük, hogy ebben a templomi csendben, jelenlétedben kérhetjük igéd megszólaló üzenetét.

Köszönjük, hogy élő Isten vagy. Köszönjük, hogy gondot viselsz arra, amit teremtetél. Köszönjük, hogy hatalmad szavával ma is fenntartod a világmindenséget és így még inkább csodálatos előttünk, hogy benne a kicsiny porszem életünk is fontos, kedves neked és előtted.

Kérünk, Urunk, hogy igehirdetőt és igehallgatókat egyaránt tarts a kezdedben most. Hadd tudjunk mindannyian reád figyelni, szívünket ismét a kezdedbe adva úgy, mint egy égő áldozatot és onnan el nem véve majd. Kérünk, tartsd kezdedbe, amit mondunk, gondolunk. Közben beszélj velünk, tedd élővé, hatóvá az ígét közöttünk, hogy úgy nekünk éljen, bennünk hason. Ne peregjen le rólunk.

Kérünk, ezért könyörülj meg rajtunk Szentlelked által, végy körül bennünket, szenteld meg szívünket.

Ámen.

Igehirdetés

Hálaéneket olvastam fel a Bibliából, amelynek a címfelirata: Anna hálaéneke. Bizonyára mindannyiunk előtt ismerős ez a történet. Röviden összefoglalom, hogy az előző fejezetben arról van szó, hogy Anna, akinek nincs gyermeke, emiatt sok hátratételt, bántást szenved el férjének másik feleségétől. Szomorú az arca, sokat sír, és egyszer, amikor felmennek a templomba, Anna ott marad, kiönti szívét az Úrnak. Elmondja, hogy ha Isten neki gyermeket ad, akkor azt neki fogja szentelni. És Anna úgy megy haza — olvassuk a 18. versben —: „és nem volt többé szomorú az arca.”

Amikor Istennek kiönti a szívét, megvigasztalódik. Azután megszületik a gyermek, Sámuelnek hívják, és amikor felcseperedik, már el lehet választani, elviszi Élihez, a paphoz, és elmondja, hogy ő az az asszony, aki valamikor itt imádkozott, és most ígéretéhez híven elhozta a gyermeket, hogy legyen ő az Úr szolgálatára. Akkor Anna Élivel együtt imádja az Urat, és elmond egy hálaéneket.

Ennek a hálaéneknek néhány üzenetét szeretném ma este elmondani.

Tegnap valaki azt kérdezte, hogy az Ószövetségből és Újszövetségből melyek azok a könyvek, amik egy kezdő bibliaolvasó embernek fontosak. Az egyik ilyen Sámuel első könyve. Ez a könyv ugyanis fontos irat az Ószövetségben. Nagy történelmi események és helyzetek vannak ott, az üdvtörténet szempontjából is döntő események, mint a királyválasztás, amely Iz-

ráel életének jó néhány száz esztendejét meghatározza. Érdekes, hogy egy ilyen történelmi könyv egy családi eseménnyel kezdődik. Egy családnak a problémájával, nehézségével, könnyeivel, küszködésével, bántásával, egy feleség sorsának a mindennapjaival ismerkedhetünk meg az első részben.

A második fejezetben pedig egy hálaadás a megszületett gyermekért, vagyis inkább azért, hogy Isten cselekszik és szabadít, és a mi Urunk nagy. Ez maga nagy evangélium, hogy a történelem Istene, az üdvtörténet Ura, aki hűvös alkonyatkor jár az Éden-kertben, aki azt mondja az első emberpárnak, hogy majd az asszony magva a kígyó fejére fog taposni, az az Isten, aki elindítja a szövetséget, aki szövetséget köt Ábrahámval, akinek nagy tervei vannak, aki előre elhatározott sok mindent, az egy ilyen családhoz is lehajol. Lehajol egy házaspárhoz, egy törékeny asszonyhoz, Annához, meghallgatja az imádságát, teljesíti a kérését, és felindítja, felbuzdítja a szívét dicsőítésre. Anna itt semmi mást nem tesz, csak dicsőíti az Urat.

Csodálatos, hogy ilyen Istenünk van! Isten nemcsak a nagy dolgokkal foglalkozik, hanem a kicsiny életetekkel is. Tudjuk, hogy a bennünket körülvevő világban, tisztségben, beosztásban, hatalomban minél magasabbra kerül valaki, annál kevésbé ismeri meg a kisembereket. (Magyarország vezetőihez mi sem tudunk bemenni, nem úgy vagyunk, hogy elmegyünk és beszélgetünk velük, mert azonnal lekapcsolnak, és nem engednek oda). Mihelyt valaki nagyobb beosztásba kerül, nehéz bejutni hozzá.

Ez az ige először azt mondja nekünk, hogy a mi teremtető Istenünk, az ég és föld Ura egy ilyen asszony kiáltására figyel. Ennyire igaz Istennek az ígéje, hogy az Úr szemei ott vannak az igazakon, fülei meg azoknak kiáltásán. A mi Istenünket megismerhetjük a Bibliából. Ilyen Istenképünk lehet, mint a 77. zsoltár írójának: „Az Istenhez az én szómat, emelem kiáltásomat. Hogy felkiálték hozzá, beszédem meghallgatá. Mindennemű szükségemben reménységem csak az Isten.” — Ez azért van, hogy bizalommal járuljunk a kegyelem királyi székéhez. Az ember ne mondhasa: én egy kicsiny élet vagyok, egy porszem. Hogy jövök ahhoz, hogy a világ teremtető Ura elé álljak, vele beszéljek? Hogy egyre nagyobb legyen nekünk az a kiváltság, az a lehetőség, hogy a Lélek által úgy szólíthatjuk meg a mi Urunkat: Abbá, Atyám! A hatalmas Isten a kicsiny életemmel, gondommal, problémámmal is foglalkozik és szabadít engem.

Amikor megtörténik ez a hatalmas dolog, Anna visszamegy a silói szentéjbe, és köszönetet mond Istennek. Érdekes ez a köszönet és hálaének. Az az érdekessége az egész hálaéneknek, hogy szó sem esik benne a megszületett Sámuelről. Nem azt mondja: kértem tőled, meghallgattál — hanem Anna dicsőíti az élő Istent.

A múlt csütörtökön szó volt a dicsőítésről, és örülök, hogy most ezt elmondhatom néhány szóban, mert ez az igazi dicsőítés. Nem kell ehhez

semmi, sem gitár, cintányér, dob, zenekar sem kell hozzá. Elég hozzá a szívünk meg a szánk, mert ez mindig rendelkezésre áll. Mindenütt lehet imádkozni, leborulni, de Anna ezt most a silói szentélyben teszi. Akkor is, amikor gyermeket kért az Úrtól, Anna még visszamegy és imádkozik.

Élinek furcsa volt ez az imádság. Talán részeg ez az asszony? A szája mozog, de hang nem jön ki rajta. Szabad így imádkozni egy asszonynak? És most is: Lehet egy asszonynak így az Urat dicsőíteni, magasztalni a templomban?

Honnan tudja ezt Anna? Tanulta ő ezt valahol? Mondták neki: ezt így kell csinálni? — Nem! A hívő ember életéből ez mindig spontán jön ki. Kicsordul az öröm. Anna azzal kezdi az énekét: „Örvendez szívem az Úrban...” — ha a szívünk valóban örvendez az Úrban, akkor semmi mást nem tudunk, mert az kicsordul a szívünkből a hálaadás, magasztalás, köszönetmondás, dicsőítés. Ez természetes dolog kell, hogy legyen. Nem kell ezt tanulni, de kell hozzá szív és megtapasztalás.

Az utóbbi időben többen kérdezték tőlem: hogyan alakítsuk ki magunkban az Isten-képet? Milyen legyen az Isten-képünk, hogyan lehet Istent megismerni? — Kereső embereknek ez nagy kérdés: kicsoda Isten, hogyan lehet Őt megismerni? Ebből az igéből is azt látom, hogy Istent így lehet megismerni: a tetteiből, amit cselekszik, ahogyan cselekszik. Anna is legfőképpen innen ismerte meg Istent. Lehet, hogy atyáiktól is hallott már Istenről. Abban az időben ritkán volt az Úrnak kijelentése, mert az egy nagyon nehéz, leterhelt, sötét korszak volt. Lehet, hogy elfelejtették már a családok az esti családi áhítatot, az Úr nagy tetteinek a felsorolását. Honnan tudja Anna? Onnan, hogy megtapasztalta.

A hívő embernek azt a legjobb elmondani, amit megtapasztaltunk. Azt a legjobb elmondani az Úr előtt, amit átéltünk. Ezt magunkban értékeljük, feldolgozzuk, és amikor ez megtörténik, akkor örvendez a szívünk az Úrban. Ami ebben a hálaéneken szívemhez szólt, az, hogy Anna nem a gyermekről beszél, hanem arról, hogy Isten őt megszabadította. Így mondja: „örülhetek szabadításodnak.”

Ha elolvassuk a Biblia szép hálaénekeit, azok mind ekkor születtek, mert mind szabadításról szóltak. Gondoljunk Mózes nagy hálaénekére, amikor a Veres-tenger után megállnak a parton, és azt mondja: „Áldott az Úr! Lovat, lovasával a tengerbe vetett. Isten megszabadított bennünket az ellenségeink kezéből.” Vagy Debóranak a Bírák könyvében elhangzó csodálatos hálaénekére. Vagy a Lukács evangéliumából Máriának a hálaénekére. Amikor a Jelenések könyvében azt olvassuk, hogy Mózes és a Bárány énekét éneklik — ott ugyanezt kell, hogy lássuk, hogy a szabadítás hálaéneke. Istent mi azért magasztaljuk, dicsőítjük, mert szabadító Úr. De olyan szabadító Úr, akinek a szabadítását a „bőrünkön” tapasztaltuk. Ezt

én magam tapasztaltam. Azért mert láttuk. Ahogy majd később mondják az apostolok: amit a saját szemünkkel láttunk, kezeinkkel érintettünk. Ilyen valóságos az Isten szabadítása.

Anna most ennek örül és ezért hálás, hogy valami olyasmit mondhat az Úrnak, amit megtapasztalt. Nem azért, mert mások mondták neki, attól hallotta, az meg másiktól, nem tudom kitől. Aztán majd eljutott hozzá, mert száll az ének szájról szájra. Nem! Azért, mert én magam tapasztaltam.

Ha az életünkben nincs igazi dicsőítés, ha az Úrnak nincs magasztalása, nem azért van, mert nincs megtapasztalás? Mert elfelejtettük az Ő szabadítását? Nem azért van, mert nem éltük át naponta valamilyen helyzetben azt, hogy Isten bennünket megszabadított? Nem tud túlcsordulni a szívünk? Nem azért van, mert azt mondják rólunk: savanyú keresztyének vagyunk? Nem tudunk örülni? — Anna tudott örülni. Azt mondja: „Örül a szívem az én szabadító Istenemben. Visszaadta erőmet az Úr. Örvendez szívem az Úrban.” Anna itt Istenről beszél, hogy ki Ő. Ennek a hálaéneknek ez a csodája. Anna az ő helyzetét, nyomorúságát, kérését, vágyát egy dolognak tekinti.

Ezek felett pedig van valami: az örökkévaló Istennek az örökkévaló dicsősége. És elkezdi mondani, hogy ki az Úr. „Nincs olyan szent, mint az Úr, rajtad kívül senki sincsen, nincs olyan köszikla, mint a mi Istenünk.” „Felnőtt a szám ellenségeim ellen, mert örülhetek szabadításodnak.” — ebben a hálaénekben látja Anna Isten örökkévaló tulajdonságait. Ilyeneket: Isten mindenható, mindentudó, örökkévaló, és hétszer vallja, hogy Isten az Úr. — „Úr Ő éltem felett, szívem nem ismer kényszert, önként szolgálom Őt.” — (Anna még nem ismerte ezt az éneket, de mi ismerjük.)

Ez a hálaének arra biztasson és indítson bennünket, hogy lássuk meg kinek tekintjük a mi Urunkat. Kinek és milyennek látjuk Őt. Mert Anna erről szól, ebben az énekben, ebben a hitvallásban. Ez nagyon-nagyon fontos. Istent nem testi szemünkkel látjuk. Hogy milyennek lássuk Őt, azt az ige elmondja nekünk. Ez azért fontos, mert ez minket erősít meg. Ha valaki átéli Isten szabadítását, erejét, hatalmát, azt mindig azért kell önmagában konstatálni, elraktározni, mert később megint csak ilyen helyzetben leszek.

Annának ez egy egyedi esete, de majd jön a többi, amikor megint könyörögnie kell, kiáltania kell, megint segítségül kell az Urat hívni. És akkor jó belekapaszkodni abba, hogy az az Isten, aki már áthozott engem, aki megajándékozott engem, az ezután is át fog vinni, meg fog segíteni, és ezután is könyörölni fog rajtam, és valamilyen módon megszabadít. Anna éppen ezért nem feledkezik el arról, hogy mit fogadott meg. Abból is fakad ez a hálaének, hogy megtartja a fogadását.

Egyszer valakivel beszéltem, aki elmondta, hogy ketten voltak a fronton a második világháborúban, és mind a ketten megfogadták: ha Isten

őket hazahozza, akkor ők a templomtól soha nem maradnak el. Ez az ember azt mondta: én megtartottam, a barátomat mindig emlékeztetem rá, ha találkozunk.

Anna nem felejtette el, hogy ki volt az az Isten, aki hatalmasan cselekedett vele, aki kihozta őt ebből a szorongatott helyzetből, ebből a megalázott állapotból, ebből a szomorúságból, és megáldotta őt. És azt mondja: itt van, Uram, és a kicsi gyermek Sámuel az Úrnak szenteli. Ezért csordulhat az ő szíve túl, adhat ő hálát és magasztalhatja Isten nevét, mert nem az ajándékot köszöni meg, hanem azt az Urat dicsőíti, akitől jött az ajándék, és aki hatalmas arra, hogy neki még sok ajándékot adjon. Aki hatalmas arra, hogy ezt az ajándékot is továbbvigye és felhasználja. És Sámuel, mint prófétát, felhasználta, hogy vezesse a népet, ígét mondjon nekik, összeköttetés legyen az Úr és nép között. Áldott életet élt.

És hogy kezdődött? Úgy, hogy egy asszony imádkozik, megfogadja, hogy neked adom. Nem is magamnak kérem, csak a szülést kérem, a fájdalmat, utána már a tied. Neked kérem.

És itt kezdődik ez a nagy üdvtörténeti könyv is, a királyság kora. Egy asszony bemegy a templomba és elrebeci elcsukló, síró hangján Istennek, és kiönti szívét és fájdalmát.

Mindenkit biztatok, hogy így kereshetjük fel a mi Urunkat. Így mehetünk elé alázattal. Ilyen nagynak láthatjuk Őt, hogy úgy megyünk elé, hogy semmi nem lehetetlen neki — és már megvigasztalódtunk. Ahogy az ének is mondja: „Nincs kétségem, megvigasztaltál, erősítéd én hitemet.” Nem kesergek, nem bánkódom. Letettem. Ott van az Isten kezében, Ő cselekszik, én pedig hittal elfogadom, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden a javukra van. Ahogy Ő fog tenni, arról vallom: „Ínségben az övéit megtartja, hát legyen, mint akarja. Mérget Ő nem kínál nekem.” Előtte van az ügyem, a sorsom, és Ő irányítja azt, mert Ő az Isten, és azt tesz, amit akar.

Így nyugszik meg ez az asszony. Az első fejezetben megnyugszik, ebben a második fejezetben pedig hálaéneket mond, dicsőítést, magasztalást és még bizonyoságtételt is. Azt mondja az ellenség felé: „Ne beszéljtek oly sokat, büszkén, gőgösen, ne hagyja el szátokat kérkedő szó! Hiszen mindentudó Isten az Úr, és a tetteket Ő méri le.” Megaláz és felmagasztal, elvesz és ad, aki meddő, hetet szül, akinek pedig hét fia van, az is árvává lesz, mert elveszítheti. — Az Isten kezében van minden.

A hívő ember ezért boldog, mert tudja, hogy nem a mi kezünkben van, hanem az Ő kezében van a sorsunk. Áldott legyen, ha ezt nekünk megmutatja, áldott legyen, hogy ebben a kapcsolatban megerősít, és áldott legyen, hogy ezen a kapcsolaton keresztül megajándékozz bennünket.

Ma este vajon a te szíved túlcsordul-e? Azt mondtam: ez az időjárás úgy lehangol bennünket. Hull a falevél, hideg lesz, vége a szép nyárnak.

Közben a szívem, a szívünk az Úr szabadító tettei miatt vajon túlsordul-e? Tudom-e Őt magasztalni, áldani, dicsőíteni? Nagy vagy te, Isten, nagy a te hatalmad, nagy az erőd. Lehajolsz hozzám, te szegény szolgádhoz, fel-emelsz, szabadítást adsz, ajándékozol. Mi vagyok én, hogy így törődsz velem? És így szemmel tartasz.

Jó lenne ma este ebben megerősödni, hálaadással szolgálni az Urat, dicsőíteni, áldani, hálaéneket mondani, mert felséges Ő.

Imádkozzunk!

Áldott Urunk, bocsásd meg, hogy sokszor a szívünkből nem tör fel ez a hála, magasztalás, dicsőítés.

Bocsásd meg, amikor problémáinkat és nehézségeinket nélküled akarjuk megoldani, vagy talán a kívülről, emberektől jövő tanácsra figyelünk: segíts magadon. Bocsásd meg, amikor elfelejtkezünk arról, hogy kéréseinknek, könyörgéseinknek igazi helye előtted van, hiszen ígéd úgy biztat bennünket: hálaadással tárjuk fel kívánságainkat előtted. És akkor a te békességed megőrzi a szívünket, gondolatainkat Jézus Krisztusban.

Köszönjük, Urunk, ha ilyen szent bizalmi viszony van már köztünk és közted. Ha itt egyesével el tudjuk mondani: igen, mi is így szoktuk: El-mondjuk neked: gondolatainkat, kiöntjük szívünket, vezetést, tanácsot, oltalmat, segítséget kérünk, és közben belátjuk: mi nem tudjuk megoldani, nekünk nem megy, nagyon kicsik vagyunk. Köszönjük, ha a te hatalmas atyai kezedbe tehetjük.

Kérünk, áldd meg életünket, és áldj meg úgy, hogy ne feledkezzünk el köszönetet mondani, visszajönni. Ne úgy legyünk, mint a meggyógyult leprások, akik közül csak egy jött vissza, mert örült a segítségnek, a gyógyulásnak, de elfeledkezett arról, akitől kapta azt.

Engedd, hogy szívünk hálás legyen, és amit fogadással ígérünk neked, ne halogassuk annak megadását.

Kérünk, áldd meg éjszakánkat, holnapi napunkat. Hordozzad betegeinket, vigasztald a gyászolókat. Kérünk, holnap is hadd éljünk a te dicsőségedre, tégy késszé bennünket és munkálkodj a szívünkben ezért.

Legyen tied a hála, dicséret, dicsőség, magasztalás örökkön örökké.

Ámen.

658

Mindig velem, Uram

Kecskeméti Ferenc
(Gyermek-lant, 1883)

Gebhardt, E. (1832-1899)

Min - dig ve - lem, U - ram, min - dig ve - lem,
Nem mond - tad - é, U - ram, hí - ve - id - nek:
Még ha nem lát - hat is gyar - ló sze - mem.
„Szent - lel - kem lak - ni fog ti - ben - ne - tek.”
A - zért ez é - ne - kem: Vé - lem van Is - te - nem,
Temp - lo - mod - dá en - gem tégy hát, és légy ve - lem,
Vé - lem van Is - te - nem, min - dig ve - lem.
Tégy hát, és légy ve - lem, min - dig ve - lem.

3. Megfeszítve Veled, új életben
Élek most, nem, nem én, Te élsz bennem.
Hit által élek már, mert Jézus vélem jár,
Mert Jézus vélem jár, énvélem jár.
4. Kétség és gond között s bánatimban
Elrejtve nyugszom én karjaidban.
Nappal s bús éjjelen az Úr mindig velem,
Az Úr mindig velem, mindig velem.
5. Járjak bár a halál árnyékában,
Mért félnék? Vélem vagy ott is, Uram.
Vessződ megvéd engem, vélem vagy, Istenem!
Vélem vagy, Istenem, mindig velem.
6. Meglátlak egykoron, hol otthon vár,
Ott bűn, baj és halál nem árthat már.
Ott zengem szüntelen: Az örök Úr velem,
Az örök Úr velem, mindig velem.

NB. A szöveget Marschalkó Gyula igazította